

Artikel 41. (Artikel 40 i Haag Reglementet og Eksperternes Udkast).

93. Med Hensyn til Veksler, der lyder paa Betaling i en Møntsort, der ikke er gangbar paa Betalingsstedet, opstiller Haag Teksterne af 1910 og 1912 og de fleste Landes Veksellove den Hovedregel, at hvis det ikke er udtrykkelig fastsat, at Betaling skal erlægges i en bestemt angiven Møntsort, kan Debitor enten betale i den fremmede Møntsort eller, hvis han foretrækker det, i den paa Betalingsstedet gældende Møntsort. Dette Princip, der grunder sig paa praktiske Betragtninger, er bleven bibeholdt i nærværende Tekst.

Saafremt Betaling præsteres ved Forfaldstid, medfører denne Regel ingen Vanskelighed. Almindeligvis kan den paa Betalingsstedets Børs noterede Valutakurs benyttes til Bestemmelse af vedkommende fremmede Møntsorts Værdi paa Forfaldstiden, eller man kan følge den paa vedkommende Sted gældende Handelsbrug.

94. Problemet bliver imidlertid vanskeligere, hvis Betaling først erlægges paa et senere Tidspunkt paa Grund af Forsinkelse fra Debtors Side, og hvis Kursen mellem den fremmede Valuta og vedkommende Lands Valuta har ændret sig efter Forfaldsdagen. En Delegation foreslog, at Ordene: „naar Betaling kan forlanges“ burde erstattes med Vendingen „naar Betaling foretages“. Den fremførte følgende Grunde til Støtte for sit Forslag: Indehaveren vilde lide Skade, saafremt en Debitor, der skylder et bestemt Beløb i en fast Valuta, vilde være berettiget til at opfylde sine Forpligtelser ved i sit eget Lands Mønt at betale et Beløb, der, omsat til den paa Forfaldsdagen gældende Kurs, vilde svare til Gælden, men hvilken Mønt i Mellemtiden var falden saa stærkt, at Kreditor, naar han omsatte Beløbet til den fremmede Mønt, ikke længere fik Gældens oprindelige Beløb. Ved en Flertalsbeslutning forkastede Konferencen dette Forslag.

95. Man diskuterede paany Spørgsmaalet, om der ikke, til Gengæld for Debtors Ret til at betale i sit eget Lands Møntsort, kunde findes Midler til at beskytte Indehaveren overfor en Debitor, der — for at opnaa utilbørlig Fordel paa Indehaverens Bekostning forhæler Betalingen af sin Gæld. Som Resultat af denne Drøftelse blev det foreslaaet, at Konferencen skulde indføre en Bestemmelse desangaaende i Artikel 41.

96. Saafremt Debitor i et saadant Tilfælde stadig kan vælge imellem at betale i en fremmed Møntsort eller i sit Lands Møntsort, foreligger der lovgivningsmæssigt set forskellige Muligheder med Hensyn til den Kurs, til hvilken Betaling skal foregaa. Lovgivningsmagten kan ogsaa bestemme sig for at anvende den paa Forfaldsdagen gældende Kurs og derved udelukke den Kurs, der gælder den Dag, da Betalingen virkelig præsteres. Imod denne Løsning kan det imidlertid gøres gældende, at saafremt den udenlandske Valutakurs er falden efter Forfaldsdagen, vil Debitor, der naturligvis vil vælge at præstere Betaling i denne Møntsort, ved at forhale Betalingen forskaffe sig en Fortjeneste paa Indehaverens Bekostning. Men Debitor har samme Mulighed for at forskaffe sig en utilbørlig Gevinst, saafremt man vedtager den modsatte Løsning, nemlig at den fremmede Møntsort bør beregnes efter den paa Betalingsdagen gældende Kurs. Saafremt Kursen paa denne Møntsort er steget i Tiden mellem Forfaldsdagen og Betalingsdagen, vil Debitor absolut præstere Betaling i Landets faldende Møntsort.

Den eneste effektive Maade, der ikke utilbørlig begunstiger en langsommelig Debitor, synes at være at berøve ham Retten til at vælge imellem de to Møntsorter fra det Øjeblik, Forsinkelsen indtræder og at tillade Indehaveren af en Veksler at forlange, at Betaling skal præsteres i Betalingsstedets Mønt, og ligeledes at tillade Indehaveren at vælge mellem den paa Forfaldsdagen gældende Kurs og den Kurs, der gælder paa den Dag, da Betaling virkelig præsteres.

97. Artikel 41 angaar hovedsagelig Acceptanten, hvilket fremgaar af Artiklens Stilling i den ensartede Veksellov. Hverken den ensartede Veksellov eller de tidligere